KRÖNINGSFESTEN.

TILLFÄLLIGHETSSTYCKE MED SÅNG I EN AKT.

SVENSKT ORIGINAL

AF

PAUL QVITT.

Uppfördt första gången å Kröningsdagen den 3 Maj 1860,
på Södra Theatern.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Pris 8 sk. banco = 25 öre.

KRÖNINGSFESTEN.

TILLFÄLLIGHETSSTYCKE MED SÅNG I EN AKT.

SVENSKT ORIGINAL

AF

PAUL QVITT.

Uppfördt första gången å kröningsdagen den 3 Maj 1860,
på Södra Theatern.

STOCKHOLM.
ALBERT BONNIERS FÖRLAG.

Personerne:

Brukspatronen.
Hans fru.
Amanda, deras dotter.
Notarien Stamm.
Kapten Lohjelm.
En vaktmästare.
Hans hustru.
Studenten, deras son.
Borrman, snickare.
Greta, hans syster.
Anna, hans dotter.
Flink, snickargesäll.
Calle, } snickarlärlingar.
Johan, }
En murare.
En jernbärare.
En tjenstflicka.
En madam.

Händelsen föregår i Stockholm, Kröningsdagen.

STOCKHOLM.
HÖRBERGSKA BOKTRYCKERIET, 1860.

Öfversta våningen och taket af ett hus uti Storkyrkobrinken. Huset har fyra fönster i bredden, och nere vid theatergolfvet ser man öfversta kanten af de fönster som tillhöra våningen inunder. Sjelfva fönsterhalfvorna äro urtagna, så att blott fönsterposterna finnas qvar, och man ser en god bit in uti rummen. På taket, som är omgifvet af en balustrad, ser man en lucka hvarigenom man kan krypa ut på taket.

Första Scenen.

EN MADAM *(i första fönstret till höger).*

***Madamen** (håller på att stöka i ordning inne i rummet, och synes af och till vid fönstret.)* Det var då en för välsignad sak att kapten fick lof och resa bort i går, så att man kunde förtjena sig en fattig styfver på ståten här med kröningen! Gud välsigna den rara kungen för det att han låter kröna sig, det sätter fyrkarne i rörelse, och jag får också ... ge' mig si, hvad får jag? Tjugo riksdaler utaf snickarns, och femton riksdaler utaf vaktmästarns, gör mig trettifem, och så fem riksdaler för taket, gör mig fyrtio! Ja si, taket det kunde jag allt fått mera för, om inte snickarn hade velat haft dit sin gesäll och sina lärpojkar, och inte ville ta' rummet annars! nånå! fyrtio riksdaler ä' så goda som en årslön! i dessa tider till, då det inte är så godt att kunna förtjena sig en styfver!

Sång. ("*Jag minns den ljufva tiden*" etc.).

1.

Ja, jag begrep nog vinken
När jag tog städning här,
För si, den Storkyrkbrinken
Den ligger alting när!

Och nog ä' rummen dyra
Men statar kungen bra,
Så tar man in sin hyra
På fönsterlufterna!

2.

Vid bröllopp och vid kröning
Och vid begrafning med,
Bjuds hederlig belöning
För att få titta ned!
Har hofrätten predikan
Och blåses riksdan ut,
Har här man allt i kikarn
Från början och till slut!

3.

Visst har på La'gålslandet
Man första Maj rätt bra
Men blir det ruskigt, kan det
Också gå skralt, jaha!
Nej det var bra som hinken
Att jag tog städning här,
För si, i Storkyrkbrinken
Man guld med knifvar skär!

(tittar ut genom fönstret) Kors i allaste tider hvad menniskor! Det är som en myrstack dernere! nå så Gud förlåta mig kommer icke der Jansonskan med en karl under armen! Jo, det är gentilt! Hm! och den skall tala om min murare hon, jo! det skall hon! Vänta mig, det skall hon ha' igen, när vi träffas i "Engelskan" om söndag!

Andra Scenen.

DEN FÖRRA. TJENSTFLICKAN *(inkommer och synes vid första fönstret till venster).*

Tjenstflickan (kommer fram till fönstret). Seså der ja, nu kan de få komma när som helst! *(tittar ut genom fönstret och får se madamen).* Nej si, madam Carlson!

Madamen (nickar). God dag, Johanna lilla!

Tjenstflickan. Hur står det till, madam lilla?

Madamen. Jo jag tackar, hur mår lilla Johanna sjelf?

Tjenstflickan. Tackar ödmjukast, det rifver åf! Om jag bara inte hade en så tråkig tjenst!

Madamen. Kan inte Johanna flytta sig i närmaste fönstret så få vi språka litet mera oginerade!

Tjenstflickan. Jo bevars, det kan jag visst det! *(hon flyttar sig till andra fönstret till venster, och madamen till andra fönstret till höger).* Hvar har madam sin kapten?

Madamen. Han är bortrest, gud ske lof?

Tjenstflickan. Det är en för otäck karl . . . han låter mig aldrig vara i fred i trappan . . . häromdan kom Holmberg och fick se det! åh, det höll på att bli ett spektakel!

Madamen. Det tror jag, en så vacker flicka som Johanna.

Tjenstflickan. Ä' så hon pratar, madam! Hur gammal är kapten. månn tro?

Madamen. Åh, han ä' väl en några och tretti års karl! Jag kan säga Johanna i förtroende att han är inte en bit bättre med mig!

Tjenstflickan (förvånad). Åh, det är väl inte möjligt?

Madamen. Inte möjligt? Tror hon kanske, min kära Johanna, att det bara är efter henne som karlarne springa? . . . Men si, jag håller honom på mattan, jag! Nå, hur är Johanna nöjd med sin husbonde?

Tjenstflickan. Åh, jag vet inte rigtigt hvad jag skall säga . . . Det är inte långt sen den 24:de, och han är inte mycket hemma! Men han måtte bestämdt vara kär, eller också tål han inte fruntimmer!

Madamen (nyfiket). Nej! hvarför tror Johanna det?

Tjenstflickan. Jo, för han gör inte som kapten, han . . . han ser aldrig åt mig, en gång! Ja, vet madam,

det är inte roligt att tjena . . . på förra stället ville frun inte ha' mig qvar för hon påstod att herrn såg på mig för mycket, och här är det tråkigt, för här ser inte herrn på mig alls . . . och här finns ändå ingen fru i huset!

Madamen. Men det kommer kanske snart.

Tjenstflickan. I det fallet flyttar jag till hösten! Gudbevars ifrån de der unga fruarne som ska' bäras på händerna, och pjäskas och fjäsas med! Nej, ska' jag ta' tjenst hos gift folk, så skall det vara hos sådana som varit gifta några år, der kan en flicka ha' det rätt bra om hon förstår att ställa sig! — Ska' madam ut och se på ståten?

Madamen. Nej, jag tänker vara på taket! Än Johanna då?

Tjenstflickan. Der tänker jag också vara, för jag har bjudit Holmberg dit!

Madamen. Holmberg? Hvad är det för en figur?

Tjenstflickan. Det är ingen figur, för det är en jernbärare! Och han är min fästman så länge.

Madamen. Så länge?

Tjenstflickan. Ja, jag tänker försöka att få mig en kanonier till sommaren! Men si, Holmberg har jag i "resalv", ifall jag tänker till att gifta mig!

Madamen. Det är förståndigt af Johanna, det!

Tjenstflickan. Ja, för si Holmberg tänker söka sig in som extra i Slottskansliet, och kommer han bara dit, så kan det nog bli karl af honom, för der lär di ska' förtjena pengar som gräs. Men i sommar får han så mycket att göra i jernvågen, så en kanonier kan inte skada, isynnerhet som jag har en halfkusin der, och slägten kan Holmberg inte vara jalu på!

Madamen. Nej herre Gud, en halfkusin, det är ju detsamma som en bror, det! — Men hör nu Johanna, hvad kommer det för folk till notarien?

Tjenstflickan. Det vet jag rakt inte ... hvad ska' kapten ha' för ena?

Madamen (undvikande). Jag vet inte, det lär vara något adelsherrskap som han hyrt ut åt, tror jag!

Tjenstflickan. Gentilt ska' det vara! Herre Gud, har madam sett nån kröning förut?

Madamen (gråtande). Ja bevars, jag såg när kung Oskar — Gud fröjde själen, — kröntes! Herre min skapare, hvad det var gentilt ... och regna gjorde det, och jag stod bredvid ett af lejona på lejonbacken, och såg alting så klart som jag nu ser Johanna!

Tjenstflickan. Bredvid lejonen?

Madamen (torkar sig i ögonen). Ja, min man lefde då ännu, det var just första året vi va' gifta, och han klättrade opp förut, och så va' en af hans kamrater med och han var qvar nere och tog tag i mig och hissade opp mig, och så fick man min tag i armarne och drog opp mig! Jag minns det som i går, — pojkarne hurrade, men glad var jag när jag kom opp, fast jag va' litet stött ...

Tjenstflickan. Utaf hurrningen?

Madamen. Nej utaf stenkanten! Men aldrig glömmer jag den kröningen, och det var alldeles som jag skulle haft någonting med ut'n, för jag hade en slägting på långt håll som var slottsknecht, och han gick med i procession! Håhå jaja! det var inte i går det!

Tjenstflickan. Minns inte madam när Carl Johan kröntes?

Madamen. Jag ä' väl inte gammal som gatan heller!

Tjenstflickan. Jaså är det så längesen! Ja si, jag är inte mycket hemma i Geografin, eller hvad det heter! *(ser nedåt).* Nej se min själ kommer inte der Holmberg! *(nickar).* Goddag! goddag!

Madamen. Han ser ordentlig ut! *(hastigt).* Nå kors förtjufven! Der kommer vaktmästarns som ska' ha' ena fönstret!

Tjenstflickan. Hvad nu? det var ju något adelsherrskap?

Madamen (förlägen). Jaha . . . ja, sa' jag inte att det var en Wachtmeister? Adjö så länge, Johanna lilla, vi träffas på taket! *(går ifrån fönstret).*

Tredje Scenen.

TJENSTFLICKAN, sedan JERNBÄRAREN *(till venster).*

Tjenstflickan. Hon har bestämt något fuffens för sig! Adelsherrskap? Pytt! kommer aldrig i Dagbladet! — Herre min skapare, så mycket menniskor dernere . . . jag tror jag ångrar att jag bjöd Holmberg upp på taket, det hade varit roligare att gå ut! . . .

Jernbäraren (kommer bakom henne i fönstret). Morjens, Johanna lilla!

Tjenstflickan. Usch då, hvad Holmberg skrämde mig! Jag fick rigtig hjertklappning!

Jernbäraren. Ska' så vara, lilla grynet, när fästman kommer! För nog tycker Johanna om mig litet smått, alltid!

Tjenstflickan. Sällan!

Jernbäraren. Äh, hon pratar! *(tar upp en strut ur fickan).* Ska' det vara litet karameller?

Tjenstflickan. Tack kära Holmberg, men nu får han lof att gå härifrån, för notarien kan komma när som helst, och får han se Holmberg här, så kan han tro att . . . och det vill jag inte!

Jernbäraren. Nå kommer Johanna med opp på taket då?

Tjenstflickan. Jag kommer efter sedan!

Jernbäraren (tar henne om lifvet). En puss på den saken, lilla tjufunge!

Tjenstflickan (svänger sig undan). Ja, om mornarna! Nej min kära Holmberg, det blir sedan det! *(skyndar ut).*

Jernbäraren (afsides). Vänta hon! när jag kommer på taket, så smäller det, för der kan hon inte springa undan! *(skyndar efter).*

Fjerde Scenen.

MADAMEN. VAKTMÄSTAREN. Hans FRU, och STUDENTEN, deras son.

(Synas först inne i rummet längs till höger, och komma sedan fram, vaktmästaren mycket enkel och simpel, frun mycket grann, och sonen klädd i studentmössa.)

Sång. *(Fransk melodi.)*

1.

Alla tre.

Herre Gud! hvad menniskor,
Och sån trängsel sen dernere!

Vaktmästaren.

Jag är hopklämd, kära mor!

Frun.

Nåja, det ä' säkert flere!

Studenten (vid fönstret).

Men ack, ack, ack!
Hvad detta skall bli' roligt!

Vaktmästaren.

Och kosta sen, jo tack!

Frun.

Och bli' gentilt, otroligt!

Frun. *Studenten.*

Hvar vecka önskar jag
Det vore kröningsdag!

Vaktmästaren.

Kom ofta sådan dag,
Blef jag utfattig, jag!

2.

Studenten (pekar utåt salongen).

Se i fönstret midt emot
Sådan mängd med glas och brickor!

Vaktmästaren.

Jag blef trampad på min fot!

Studenten.

Och så många vackra flickor!

Frun (stolt).

Jaha, man ser
Att du är från Upsala!

Vaktmästaren (tittar ner).

Om här man fölle ner . . .

Madamen (nigande).

Kanske herrn vill betala?

Frun. *Studenten.*

Hvar vecka önskar jag
Det vore kröningsdag!

Vaktmästaren (tar upp plånboken).

Kom ofta sådan dag,
Blef jag utfattig, jag!

Frun (med skarp ton till mannen). Hörpå Andersson! jag förbehåller mig alla sura miner på en sådan dag som denna! Betala nu bara!

Vaktmästaren. Jaha, kära mor! *(till madamen).* Hur' mycket var det?

Madamen. Femton riksdaler!

Vaktmästaren. Så mycket?

Frun (rycker honom i armen). Understå dig inte att pruta!

Vaktmästaren. Ja men kära mor, när jag så lägger till din nya sidenklädning och din nya krinolin, så går det här inte af för hackor, det!

Frun. Nå, är du inte vaktmästare i kungliga kansliet! Tycker du att det passar en kunglig vaktmästare att tänka på sådant, då det är kungens kröningsdag? Andersson! Andersson, du är fasligt illa "edukationerad", det försäkrar jag dig!

Vaktmästaren. Nånå, kära mor, jag har inte jag som du, varit kammarjungfru hos en grefvinna, inte! *(med en suck).* Se här är femton riksdaler, madam!

Madamen. Tackar ödmjukast! Om nu herrskapet ä' så goda och tar det här fönstret *(visar på det första till höger)* för det är ett annat herrskap som skall ha' det här!

Frun. Hvad för slag? Få vi inte hela rummet?

Vaktmästaren. Ja för hustru min behöfver då minst ett fönster för sin kri . . .

Frun. Andersson! . . . *(till madamen).* Är det gentilt folk?

Madamen. Ja det är visst något adelsherrskap! *(går).*

Frun. Det var en annan sak! Då ligger jag och Adolf i fönstret och du får stå bakom på en stol!

Vaktmästaren. Tackar! på det sättet får jag se mycket!

Frun. Det du inte ser skall jag tala om för dig! Kom hit nu Adolf! *(lägger sig i ordning i fönstret).*

Studenten. Pappa och jag kan mycket väl få rum bredvid hvarann! Dessutom kan jag vara i andra fönstret tills de andra komma!

Frun (till sin man). Hör du en sådan son du har!

Vaktmästaren. Ja visst hör jag det! Men ligg du qvar hos mamma Adolf, jag går till det andra fönstret så länge! *(tar en stol och sätter sig vid det andra fönstret).* Får jag se! femton och fyrtio gör mig femtifem, och tretti dertil . . . jo! det här är trefligt! *(funderar och faller slutligen i sömn, sittande med hatten på hufvudet).*

Frun (ser neråt). Ser du Adolf lilla, den der frun har en likadan klädning som jag! Herre Gud! hvad de officerarne ä' gentila!

Studenten (nickande neråt). Goddag bror! goddag! goddag!

Frun (hastigt). Skall jag helsa med . . . *(bugar sig artigt).* Det gör jag i alla fall, så ser man att jag är din mor! Hvem var det?

Studenten. En af mina kamrater, en baron Stjernkula!

Frun. Herre Gud, en baron! *(helsar ännu artigare).* Tjenarinna!

Studenten. Mamma då! han är ju förbi! Och ser inte mamma att de vackra damerna midt emot skratta åt mamma!

Frun. Nå än sen! Hm! kantänka det! liksom inte en ann är så god som en ann! — Herre Gud, ser du Adolf, en karl som är så grann — det är visst en minister!

Studenten. Åhnej mamma, det är en jägare!

Frun. Nå då är det väl åtminstone en hofjägare!

Femte Scenen.

DE FÖRRE. JERNBÄRAREN och TJENSTFLICKAN *(på taket).*

Tjenstflickan (i gluggen). Seså, nu får Holmberg vara här . . . bara notarien kommit med sitt herrskap, så kommer jag hitopp!

Jernbäraren. En puss på den saken, Johanna!

Tjenstflickan. På taket?

Jernbäraren. Nej på mund, Johanna lilla! *(kysser henne).*

Tjenstflickan. Fy så otäck han är! Nu kommer jag aldrig igen! *(försvinner).*

Jernbäraren. Kommer nog! Se, jag skall säga, man vet hur man skall ta' dem! *(går fram till balustraden).* Lägger man sig utför här, så är man försörjd till döddagar! *(ser utföre).* Det är märkvärdigt hvad menniskorna ä' små när man ser dom uppifrån! Vår herre måtte tycka att vi ä' rigtiga kräk, han som är så högt oppe!

Frun *(till studenten).* Se der går en Nerikes husar!

Studenten. Åhnej, mamma! det är en slottsknecht!

Frun. Jaså; — jag kan undra hur' länge det dröjer innan procession kommer, jag!

Sjette Scenen.

DE FÖRRE. BRUKSPATRONEN. Hans FRU. AMANDA. NOTARIEN och TJENSTFLICKAN.

Notarien *(går i spetsen för de andra).* Var så goda mitt herrskap, och stig på! Som ni se, så ha' vi här två fönster att dela oss emellan! Rummena ä' visserligen tarfliga, men jag hoppas att ni hålla till godo!

Brukspatron *(tittar ut).* Tarfliga! för tusan herr notarie! på en sådan här dag håller man till godo med en cell, bara den har ett fönster utåt gatan! Jag kan inte nog tacka händelsen som just förde er uti vår väg, när vi höllo på att bli' ihjälklämda nere på Myntgatan!

Notarien *(med en blick på Amanda).* Ja, och jag att jag inte hyrde ut mina fönster! Det var som om en inre aning skulle sagt mig att jag inte borde göra det!

Amanda (afsides). Så han kan narras!

Brukspatron. Det var en förbannadt präktig aning, det! Sesså min gumma lilla, stå dig nu ner med flickan vid ett fönster och gapa så mycket du kan! . . . Den satans kapten! han lät oss stå der vackert, han!

Bruksp. Frun. Han rådde väl inte för det, kan jag tänka!

Brukspatron. Åh prat, när man har lofvat, så ska' man stå vid sina ord! *(ser ut).* Det var tusan så mycket menniskor!

Notarien (till tjenstflickan). Tag nu in de der förfriskningarne som jag bad dig skaffa, och lemna oss sedan!

Tjenstflickan. Jaha, herr notarie! *(afsides).* Jag får komma igen till Holmberg förr än jag trodde!

Brukspatron (i första fönstret till venster). Nej hör du, min gumma! kom hit skall du få si! . . . Här kommer hela bondeståndet och går opp!

Bruksp. Frun (lemnar sin plats i andra fönstret och går till sin man). Hvar?

Brukspatron. Ser du inte der! Den der långa dalkarlen går i spetsen! Det är . . . *(hviskar henne i örat).*

Amanda (till notarien som kommit bredvid henne i fönstret). Hur kan man narras med en sådan kontenans?

Notarien. För din skull, Amanda, skulle jag kunna göra ännu mera! *(kysser hennes hand).* Tack för att du förde dem till Myntgatan..

Amanda. Ingenting att tacka för! jag ville se festen . . . det var således bara nyfikenhet!

Notarien. Bara?

Amanda (skälmskt). Nu svarar jag inte mera!

Notarien. Ack Amanda! om du visste hvad jag älskar dig!

Brukspatron (tittar öfver till dem). Hvad sa' notarien?

Notarien (brydd). Jag . . . jag . . .

Amanda (hastigt). Notarien sade att den der hern som står der i fönstret midt emot, måtte bestämdt vara en olycklig älskare!

Brukspatron (skrattar). Ha-ha-ha! ja! jag tyckte det var någonting om älska! — Och kan du tänka, jag tyckte han sa' åt dig!

Amanda. Åh pappa!

Notarien. Hur kan herr brukspatron tro! . . .

Brukspatron (skrattande). Ja! fan tro locka der unga spelevinkrar! *(till frun).* Hör du, det är en hygglig karl den der notarien! . . .

Sjunde Scenen.

DE FÖRRE. BORRMAN. GRETA och ANNA *(till höger).*

Sång. *(Fredmans Ep. N:o 46.)*

Borrman.

Ändtligen ä' vi då helbregda här
Fast ditt söl, kära Greta, gjort att sent det är!

Greta.

Hvad? har jag sölat?

Borrman.

Ja det vanligt är
Att ett fruntimmer jemt sig långsamt klär!

Anna.

Gräla då ej, kära pappa, i dag!

Greta.

Kära barn, utan gräla intet är i lag!

Borrman.

Hvad säger du Greta? grälar väl jag?

Greta.

Ja hvad är annars detta väl för slag?

Borrman (vid fönstret).

Men se minsann,
Här en man
Sofver helt godt vid vårt fönster!

Anna.

Nu nickar han
Af och ann, —

Vaktm. Frun (som böjer sig ut och får se sin man och de andra).

Åh kors! det är min man!

Borrman (skakar Vaktm.).

Vakna herre! detta fönster
Har jag hyrt för kröningen!

Vaktm. Frun (skyndar in i rummet till sin man som hon skakar).

Vakna! du är just ett mönster
Utaf äkta män!

Borrman (som förut).

Vakna herre!

Brukspatron (lutar sig ut och lyssnar).

Kors! man grälar
Här bredvid!

Borrman (som förut).

Är ni besatt?

Notarien.

Hvad är det för glada själar?

Vaktmästaren (far opp yrvaken och tappar hatten ut genom fönstret).

Kors för fan! min hatt!

Vaktmästaren (yrvaken). Hvad ... hvad är det? Är procession kommen?

Vaktm. Frun. Nej men du är dig alltid lik! Passar det sig att sofva vid ett så högtidligt tillfälle!

Vaktmästaren. När jag är ute för att roa mig, så måtte jag väl få sofva så mycket jag vill! — Men hvar tog min hatt vägen?

Studenten (ser utåt). Jo just nu så trampa' en gardist på den nere på gatan!

Vaktmästaren. Kors i alla tider, min nya hatt...

Vaktm. Frun. Det är rätt åt dig!

Vaktmästaren. Ytterligare tio riksdaler . . . jo, det här är bra!

Borrman. Hör du Greta, har vi matvarorna med?

Greta. Ja de ä' här inne!

Borrman. Nå då ta' vi oss en knaber innan procession kommer! *(till vaktmästarns i det han går fram till deras fönster).* Vill inte herrskapet . . . kors för tusan! det är ju vaktmästar Andersson . . . jag kände rakt inte igen herrn!

Vaktmästaren. Nej se herr Borrman!... jag var så yrvaken, så . . . Det är hustru min, och min son studenten! Det var trefligt att vi kom ihop så här!

Borrman. Ja min själ var det så! God dag frun lilla! Jaså pojken är en locken der hvitmössa . . . nu ska' ni komma och ta' er en liten frukostrisp med oss!

Vaktmästaren. Tackar ödmjukast!

Vaktm. Frun (sakta). Andersson . . . det går inte an . . .

Vaktmästaren. Jo min själ, jag har inte ätit något sen sist!

Studenten. Och jag har också aptit! *(afsides).* Och så är det en vacker flicka!

Borrman. Se så der ja! *(man ser dem innanför fönsterna buga och krusa, hvarpå de emellanåt synas af och an, ätande och drickande).* Se här Anna! du tycker ju om studenter du!

Anna. Pappa då!

Notarien (till brukspatrons genom fönstret). Vill inte herrskapet nu vara så goda och ta' några förfriskningar?

Brukspatron. Tackar, men om procession kommer?

Notarien. Åh, det dröjer ännu!

Bruksp. Frun. Hörpå herr notarie, hvem bor i rummen här bredvid?

Notarien. En kapten Lohjelm!

Brukspatron. Kapten Lohjelm? Det var just han som bjöd oss på fönster... Jag kan undra hvad det är för ena som å' der inne, der är en vacker flicka som kom nyss!

Notarien. Min tjenstflicka sade att det skulle vara något adelsherrskap.

Brukspatron (till sin fru). Jaså, kapten är på det sättet! Då skall tusan ge honom dotter min! Eller hvad säger du, min gumma?

Bruksp. Frun. Som du vill, min gubbe!

Brukspatron. Den här notarien är en rätt hygglig karl!

Notarien (till Amanda). Det går allt bättre och bättre! *(till de gamla).* Förfriskningarne vänta!

Brukspatron. Nå det skall rigtigt bli skönt! *(de försvinna ur fönsterna, och visa sig liksom de öfriga af och till).*

Åttonde Scenen.

DE FÖRRE. TJENSTFLICKAN, sedan MADAMEN och MURAREN, och derpå FLINK, JANNE och CALLE, *(alla på taket).*

Tjenstflickan (kommer ut på taket). Har Holmberg sett någonting?

Jernbäraren. Ja gudbevars! men jag har väntat på henne, lilla Johanna, så jag har rigtigt blifvit mellankalkonisk!

Tjenstflickan (visar en butelj). Jag kunde just tro det, och derför tog jag med mig litet portvin som notarien hade glömt i en butelj ute i köket!

Jernbäraren. Tack mitt sockergryn! sjön suger, sa' rospiggen gick öfver slussen! *(dricker).* Vet du Johanna, du är en rigtig engel, och jag vill se den jernbärare som visar fram en bättre juvel! Nu ska' vi rigtigt ha' trifligt! Schål Johanna! *(dricker).*

Tjenstflickan. Tyst! det kommer någon i vindstrappan!

Madamen (i luckan). Stig på han Janson, och var som barn i huset!

Muraren (kommer efter ut på taket). Tack madam Carlson! jag är van vid att det bär opp i vädret, jag! *(får se de andra).* Morjens! här är folk förut, innan vi kommer, ser jag!

Jernbäraren (vänder sig om). Så står det till, murare!

Muraren. Nej si på Holmberg! *(med ett dugtigt handslag).* God dag du, hur visste du att det var jag?

Jernbäraren. Hördet på rösten, kära du! En sådander spritbas som din finns det inte . . .

Muraren (hemlighetsfullt). Schy! . . . jag har låtit oppgjordt med kärngen!

Jernbäraren. Åh fan! . . . har hon multum?

Muraren. Du är så säker! Tror du man tar sånader för inte?

Tjenstflickan (till madamen). Är det hennes murare det der, madam?

Madamen. Ja, hvad tycker Johanna om'en?

Tjenstflickan. Åhjo, han ser oförsvarlig nog ut!

Muraren *(sakta till jernbäraren).* Hvad är det der för en flickunge?

Jernbäraren. Det är min fästmö, du . . . jo jo! jag tror att det sticker i näsan!

Muraren. Ska' vi byta?

Jernbäraren. Nej tack du, kladdare!

Muraren. Hvad sa' du, sa' du?

Madamen. Börja inte på att gräla, för det bär oppåt väggarne!

Muraren. Det ska' väl det, när det är en murare med i högen!

Flink *(kommer ut på taket följd af Calle och Janne).* Hejsan! pojkar! klif på ni bara! här ska' vi bo!

Janne *(gapande).* Kors ni, så högt det är!

Flink. Ja det brukar vara det på takena! Fårskalle! Se här är såsitet förut! Tjenare sa' krusen! *(tar Johanna om lifvet).* Hur står det till med helsan och kärleken?

Jernbäraren. Titta inte dit, du!

Flink. Jaså, ta' inte illa opp! *(till madamen).* Nå lilla frun! ska' hon ha' sig en fästman nu, som kan svarfva till en chiffonjer lika qvickt som en murare kladdar fast en tegelsten!

Muraren. Akta dig du, att jag inte murar igen ögonen på dig!

Flink. Jaså, jaha, ta' inte illa opp! Di ä' opptagna, märker jag! Men nu ska' vi vara trifliga gossar, för sånt här händer inte alla dar, det! *(tar opp en butelj).* Medan vi väntar på grannlåten så tar vi oss en knaber, och så sjunger Calle sin visa för oss!

Calle. Kör för det!

Flink. Och så skrålar vi med allihop, och när det är slut, så ge' vi te' ett hurrande för kungen så det skräller efter'et!

Jernbäraren. Det är en lustigkurre det der!

Flink (bjuder omkring buteljen). Stå inte och torka der inte! De rika pimplar i sig Champis di, men vi ä' lika glada med sexgraders! Sjung du Calle! Se, det är en skomakare som jag känner, som har gjort en kröningsvisa . . . der ska' ni få höra nånting fint!

Calle. Ja, det kan ni lugna er för! För det är han som skrifver visor åt alla de der blinda som stå på torgena med positif!

Alla (med intresse). Åh kors! få vi höra!

Calle. Nu börjas det!

Sång. (Mel.: *Marlboroughsvisan.*)

1.

I dag är kungens kröning
Falilamtamta — efter gammal sed,
I dag är kungens kröning —
:||: Och drottningens är det med! :||:

Alla.

Och drottningens är det med!

2.

Och stolt han bär sin krona
Falilamtamta — han är kronan värd!
Och stolt han bär sin krona
:||: Och fädrens skarpa svärd! :||:

3.

Och han är en kung som duger,
Falilamtamta — och har kraft och mod,
Ja, han är en kung som duger
:||: Och hon är som gull så god! :||:

4.

När han på sin kröningshäst sitter
Falilamtamta — uti mantel blå,
När han på sin kröningshäst sitter,
:||: Är han ståtlig att se uppå! :||:

5.

Med lag vill han landet bygga,
Falilamtamta — fast han är så ung,

Med lag vill han landet bygga,
:||: Se! det kallar svensken en kung! :||:

6.

Och derför hurra för kungen!
Falilamtamtä — som blir krönt i dag!
Ja derför hurra för kungen,
:||: Nu skall det bli annat slag! :||:

Alla.

Nu skall det bli' annat slag!
Hurra!

Borrman (skyndar till fönstret). Nu kommer procession ... jag hörde att di hurrade!

Brukspatron (på samma sätt). Nu börjas det! *(alla skynda till fönsterna, somliga med ett glas, andra med en smörgås i handen).*

Notarien. Nej! det var bestämdt falskt allarm!

Flink (tittar ner öfver balustraden). Nej si måstarn! ... God dag mästarn!

Borrman (tittar uppåt). Var det Flinken som skrek?

Flink. Ja det var inte jag ensam inte ... vi sjöng kröningsvisan, och sen så ... mjukis, mamsell Greta! hur står det till?

Borrman (till de andra). Herrskapet kan gerna lugna sig, det var bara min gesäll som skrek deroppe!

Brukspatron. Hans gesäll? Det var en underlig adel, det der! Men det är kanske den andra som är adelsman!

Borrman. Kom nu bror vaktmästare, så dricka vi ur vårt portvin!

Brukspatron. Vaktmästare! Hm! det var besynnerligt! Umgås kaptenen med sådant folk! Hör du min gumma, tror inte du att notarien är litet smått förlibt i Amanda?

Bruksp. Frun. Jo, Amanda talte nyss om för mig att det är gammal kärlek det der, ända sen hon var i pension här i Stockholm!

Brukspatron. Kors för tusan! det skall jag ha' reda på! *(de gå ifrån fönstret).*

Muraren (på taket). Hvad är det för väsen nere vid porten?

Jernbäraren. Det är en militär som brottas med folket och vill in!

Madamen (ser nedåt; förskräckt). Herre jemini! det är kapten! Nu är jag då rakt olycklig!

Muraren. Hvarför det då?

Madamen. Jo, jag har ju hyrt ut rummena, vet jag!

Muraren. Åh fan! *(afsides).* Det är menniska som är om sig, det der!

Madamen (rådlös). Och jag som trodde att han inte skulle komma hem förrän i morgon!

Flink. Är hon olycklig, madam lilla?

Madamen. Åh, tig han, kaja! *(skyndar ner ifrån taket).*

Flink. Ka ... kaja? Sa' hon kaja, madam? Men det är detsamma ... nu ska' vi se på folket! Ser ni gardisterna, gossas! Det är lull-lull det der, tror jag!

Tjensflickan. Att man inte ser till några kanonierer!

Jernbäraren. Hvad vill du med dom, Johanna?

Tjenstflickan. Åh ingenting!

Flink. Begriper hon inte, jumfru lilla, att kanoniererna hör till flottan, — inte kan di vara på land inte! Det är med dem som med ankorna, passar bäst på sjön!

(Man hör buller och ordvexling i rummet till höger).

Nionde Scenen.

DE FÖRRE. KAPTENEN.

Kaptenen *(kommer fram till fönstret).* Men det här går nästan för långt, skall jag inte ha' rättighet att komma in i mina egna rum!

Borrman. Ja rummena må ni ta, men jag har hyrt ena fönstret!

Vaktmästaren. Och jag det andra!

Kaptenen *(ursinnig).* Men af hvem, om jag får fråga?

Vaktm. Frun. Af en madam, som sa' att den hon städade åt var bortrest!

Kaptenen. Ja men som jag nu kommit hem, så torde ni vara så goda och aflägsna er!

Vaktm. Frun. Hvar skulle vi då se kröningen, om jag får vara så näsvis och fråga?

Borrman. Ja, det frågar jag med!

Kaptenen. Hvar ni behagar, men de här fönsterna äro mina, och gå' ni inte godvilligt härifrån, så skickar jag efter polisen! *(lägger sig i fönstret).*

Vaktmästaren. Gud vet om det är värdt, för den har visst inte tid att gå ifrån gatan!

Brukspatron *(tittar ut genom fönstret).* Jag tyckte att . . . jo! det är min kära kapten! *(ropar).* Herr kapten!

Kaptenen *(förvånad).* Herr brukspatron!

Brukspatron. Jo ni skaffade oss vackert rum, ni!

Kaptenen. Tillåt mig att förklara . . .

Brukspatron. Åhnej, ni har ju adelsfrämmande!

Kaptenen. Ni misstar er, det är min städerska som under min frånvaro hyrt ut rummen!

Brukspatron. Ha-ha-ha! men hör nu, kom hit in, så får jag höra, jag skall presentera er för den som rår om rummen! *(försvinner).*

Kaptenen. Jag tackar! *(går ifrån fönstret).*

Tionde Scenen.

DE FÖRRE. MADAMEN *(på taket).*

Madamen (kommer ut). Nej, jag hade inte kurage att säga åt honom . . .

Muraren. Åh, det der kan ni göra opp i morgon! Han kan väl inte vara så noga heller på kröningsdagen!

Flink. Är hon olycklig, madam lilla, så ska' hon få låna min droppflaska! *(visar henne buteljen).* Det är ett prägtigt medikament, det här!

Madamen (ond). Åh, han skulle skämmas!

Borrman (kommer fram till fönstret). Seså der ja! Nu ska' vi sluta med ätandet och ta' oss ett glas till sistone innan procession kommer!

Vaktmästaren. Ja det ska' vi!

Brukspatron (till kaptenen som kommit in på andra sidan). Nå hvad är det för angeläget som har hindrat kapten att hålla sitt löfte?

Kaptenen. Underrättelsen att en gammal slägting dödt . . . jag måste ovillkorligen resa dit ut i går . . . ty jag var den ende arfvingen.

Brukspatron. Nå hur stort var arfvet?

Kaptenen. Hundratusen riksdaler.

De öfriga. Vi gratulera!

Kaptenen. Och en fosterdotter som jag måste gifta mig med för att inte gå miste om arfvet!

Amanda (afsides). Gud ske lof!

Brukspatron. Nå då är det mig så mycket kärare att få tillkännage min dotters förlofning med notarien Stamm.

Amanda. Bästa pappa!

Notarien. Herr brukspatron!

Brukspatron. Gud välsigna er barn! Ni ska' väl ha' ett gladt minne utaf kröningsdagen! Och låt oss nu dricka de nyförlofvades skål! *(de aflägsna sig från fönstret).*

Borrman (kommer fram till fönstret med de andra). Har ni glasena nu? *(till Studenten och Anna som en stund stått vid ett af fönsterna samtalande).* Hvad är det ni kuttra om der borta?

Studenten. Jo, farbror ... jag ...

Borrman. Ja, just du, ja! ... Prata inga galenskaper i öronen på flickan; det säger jag dig!

Studenten (gladt). Nej, jag frågade henne bara om hon ville bli' min hustru, när jag får ta' graden!

Borrman. Ser man på! Djekeln i den! — Nå, hvad svarade hon på det?

Studenten. Hon svarade ja!

Anna (hastigt, med rodnande kinder och mycket brydd). Nej! det gjorde jag visst inte!

Greta (skämtande). Ja, jag kan just undra det, jag!

Borrman. Nå nå, det der få vi tid att tala om sedan! Nu go' vänner, ska' vi dricka en skål för vår kung, en rigtigt bottenärlig, svensk skål utan mycket prat och bråk, men med god mening på botten! Lefve vår kung!

Alla. Lefve!

Borrman. Och på den saken sjunger jag sjelf en visa!

Sång. (Mel.: *»Vid källan satt Adam så sorgsen och grät».*)

1.

Man kan vara fri som en man, och likväl
Varmt älska sin konung af hela sin själ,
Så är det med svensken, från urminnes tider
Med kungen han gått i de blodiga strider,
Och hårdaste lott aldrig synts honom tung,
Då faror och lycka han delt med sin kung!

Alla.

Nej! hårdaste lott etc.

2.

Men ståtliga hjeltar vårt land också haft,
Som burit vår krona med mod och med kraft!
Som varit som lejon så starka i striden
Och hägnat som fäder vår bygd under friden,
Och derföre än hos båd' gammal och ung
Finns vördnad och kärlek för nordmannakung!

Alla.

Och derföre än etc.

3.

Vi helse vår kung då med glädje och hopp
Och önske att manligt han må fylla opp
Det heliga värf han af fädren fått ärfva,
Och lycka och ära åt norden förvärfva,
Ty då skall hans krona ej nånsin bli' tung,
Och svensken skall ära och älska sin kung!

Alla.

Nej! då skall hans krona, ej nånsin bli tung,
Och svensken skall ära och älska sin kung!

(De på andra sidan varande personerna hafva också deltagit i sången. Man hör ett hurrarop på afstånd.)

***Jernbäraren** (på taket).* Hejsan! nu kommer processionen!

***Alla** (på taket).* Nej, hvad säger ni! Ja, der är den!

Personerna der nere (höra ropet och rusa alla fram till fönsterna, samt intaga sin plats som de kunna). Der är den! der är den!

Flink. Herre Gud så trifligt! Hurra!

Muraren. Vänta tills de komma närmare, din galning!

Flink. Ser ni gossar, så gentilt! Vore jag kung, så skulle jag låta kröna mig litet emellan!

Brukspatron. Se nu med alla ögon, god vänner! Der kommer hofbetjeningen!

Vaktm. Frun. Kors i alla tider, hvad är det di kastar med nere vid porten?

Borrman. Det är en trasa!

Vaktmästaren. Nej, det är min hatt!

Tjenstflickan (till Jernbäraren). Är det kungen det der?

Jernbäraren. Tokig du, Johanna! det är anförarn för drabanterna!

Greta. Hör du bror ... hvad är det der för ena?

Borrman. Det är bondeståndet!

Vaktmästaren. Hvad de har svårt för att hålla ihop!

Brukspatron (som hört det sista). Åh vore det bara fråga om hemmansägarne, så gick det nog bättre!

Flink. Här kommer borgarståndet klifvandes!

Jernbäraren. Äh, du ä' tokig! det måtte vara adeln, för det är dom som har mustascher!

Flink. Ja det lär komma sig derutaf att det är husägare med den här gången!

Muraren. Och för resten finns det både löjtnanter och kaptener vid borgerskapet?

Greta (gråtande). Herre Gud! se der ä' presterna!

Borrman. Kors, tycker du att det är att gråta åt? Lugna dig Greta, vi ä' inte på bibelförklaring här!

Brukspatron. Nu kommer ridderskapet och adeln! Det är ändå kärnan' det!

Notarien. Ja, åtminstone är skalet grannt!

Tjenstflickan. Hvad är det der för ena?

Jernbäraren. Det lär väl allt vara adelsmännerna!

Janne. De ä' väl för mer än kungen, efter di ä' så granna?

Flink. Äh, du är tokig!

Madamen. Kors, hvad de ha' bibehållit sig! Så här såg di ut vid förra kröningen också!

Muraren. Jojo, di ä' segslitna, de der!

Anna. Det der måtte vara hofstaten!

Studenten. Jo jo men, Anna lilla!

Anna. Ack min Gud, så granna de äro!

Notarien. Nu börjar folket på att springa borta vid Riddarhustorget!

Alla (dernere, i spänd väntan). Nu komma de kungliga!

Vaktm. Frun. Herre Gud! Anderssön! ta' hit min åderkoljong!

Vaktmästaren. Se der min gumma!

Brukspatron. Det här glömmer jag aldrig så länge jag lefver!

De andra. Ja, inte jag heller!... inte jag heller!

Jernbäraren (på taket). Seså god vänner, nu smäller det! Sätt nu i och hurra så mycket struparne förmår, när tåget kommer!

Muraren. Det ska' inte fallera!

Tjenstflickan. Se nu ser jag kungen!

Madamen. Ja, jag med!

Flink. Så skall en kung se ut! Hurra!

De andra. Tyst då, inte ännu!

Borrman. När nu processionen kommer midt före, så stämma vi opp den äkta *svenska* folksången, inte sannt, god vänner?

De andra (i samma rum). Jo visst!

Borrman (lutar sig öfver till dem till venster). Ä' herrskapet med om den saken?

Alla (till venster). Ja! ja!

Borrman (till publiken). Och ni som sitta midt emot också? Godt, det låter höra sig! *(lutar sig fram och ropar uppåt).* Hörpå Flink!... Säg till de andra deroppe att de sjunga med, och först hurra så att det förslår!

Flink. Skall ske, mästarn!

Alla. Tyst! nu komma de! *(alla se med spänd uppmärksamhet nedåt; en paus inträder, endast afbruten af sorlet och bullret nedifrån).*

Borrman. Nu! *(med stark stämma).* Lefve Sveriges konungapar! Hurra!

Alla. Hurra! Hurra! *(de hvifta med hattar och mössor, damerna med näsdukar. Sedan hurraropen en längre stund fortfarit, börjar sången).*

Chör.

»Ur svenska hjertans djup en gång,
En samfäld och en enkel sång,
Som går till kungen fram!

Var honom trofast och hans ätt,
Gör kronan på hans hjessa lätt,
Och all din tro till honom sätt,
Du folk af frejdad stam!»

(Sedan chören är slut faller ridån under upprepade, lifliga hurrarop.)

Svenska Theatern.

N:o		öre.
1.	*Magister Bläckstadius*, Lustspel.	50.
2.	*Läkaren.* Skådespel i 4 akter.	75.
3.	*En Födelsedag på Gäldstugan.*	50.
4.	*Rika Morbror.* Lustspel.	50
5.	*Engelbrekt och hans Dalkarlar.*	75.
6.	*Stockholm, Westerås och Upsala.*	50.
7.	*Herr Dardanell och hans upptåg på landet.*	50.
8.	*1846 och 1946.*	50.
9.	*Jernbäraren.* Skådespel.	50.
10.	*Hittebarnet.* Lustspel.	50.
11.	*Positivhataren.*	50.
12.	*Jenny eller Angbåtsfärden.*	35.
	Samtliga af A. BLANCHE.	
13.	*Mäster Smith*, af J. Jolin.	1: —
14.	*Det Otroliga*, af K. Kullberg.	50.
15.	*Femhundra Riksdaler Banko*, af M. Gramær.	
16.	*En half million*, Lustspel af dens.	50.
17.	*Symamsellerna*, af dens.	75.
18.	*Barnhusbarnen*, af J. Jolin.	1: 25.
19.	*Bröstkaramellerna*, af dens.	50.
20.	*Flickorna på Söder.*	50.
21.	*En revolution i månan.*	50.
22.	*Profbladet eller Frihetens lön.*	35.
23.	*Polkander i Stockholm.*	50.
24.	*Carl XII vid Pultava eller Sista resursen.*	50.
25.	*Tidens Strid.*	50.
26.	*Polkander och hans Fru.*	50.
27.	*Döden Fadder*, af Blanche.	50.
28.	*Komedianterna*, af dens.	50.
29.	*Den politiske kocken*, af dens.	50.
30.	*Flickorna på Norr.*	50.
31.	*Efter 50 år*, af Topelius.	1: 50.
32.	*Gustaf Adolf och Seaton.*	75.
33.	*En nyårsmorgon i Storkyrkotornet*	35.
34.	*Lilla Apan.* Vådevill.	25.
35.	*En Knalleffekt.*	35.
36.	*Örebro fåfänga*, af J. Jolin.	50.
37.	*Hin Ondes gåfva*, af F. Hedberg.	50.
38.	*Min vän Löjtnanten*, af dens.	50.
39.	*När man inte har pengar.*	50.
40.	*Också en Profet.*	50.
41.	*Och ändå rör det sig.*	35.
42.	*Fyra dagar af konung Gustaf III:s regering.*	75.
43.	*Tidningsskrifvaren.*	75.
44.	*Läsarepresten.*	75.
45.	*Längtan efter äfventyr.*	75.
46.	*En midsommarnatt i Dalarne.*	50.
47.	*En natt i Falkenberg.*	50.
48.	*En god uppfostran.*	50.
49.	*Aprilnarrit.*	50.
50.	*För sent!*	50.
51.	*I Bohuslänska Skärgården.*	50.
52.	*Kusinen eller Studentäfventyret.*	50.
53.	*Blekingsflickan*	50.
54.	*Tiggarflickan.*	50.
55.	*Den grå Paletån.*	50.
56.	*Lefve Fåfängan!*	50.
57.	*Nyårsnatten på Mosebacke.*	35.
58.	*Valborgsmesso-aftonen.*	75.
59.	*En Hufvudpassion.*	50.
60.	*Huru tiden förändrar.*	50.
61.	*Mitt andra Jag*, af Säfström.	50.
62.	*"På Gröna Lund".*	75.
63.	*Hyresgäst och Husegare.*	50.
64.	*Tomtegubbarna*, af Hedberg.	35.
65.	*Elfjungfrun.*	75.
66.	*Min hustru vill så ha det.*	50.
67.	*Den Ondes Besegrare.*	75.
68.	*En Bengalisk Tiger.*	50.
69.	*Blixt och Dunder.*	50.
70.	*Andra Tider, Andra Seder* af X.	50.
71.	*Tre för En*, efter Bögh.	50.
72.	*Bark, Park och Stark.*	50.
73.	*Det Höga C.*	50.
74.	*Doktorn och Apothekaren.*	50.
75.	*"På Kärlekens vingar".*	50.
76.	*Majorskans krinolin.*	50.
77.	*En kopp Thé.*	50.
78.	*Han reser för att roa sig.*	50.
79.	*Den Sällsynte Ynglingen.*	25.
80.	*Allas vår tant.*	50.
81.	*Nyårs-Kommittén.*	25.
82.	*Den resande Studenten.*	50.
83.	*Den Tankspridde.*	25.
84.	*Sanningsvännen.*	25.
85.	*Calle Glader.*	25.
86.	*En Gammal Gosse.*	50.
87.	*En svartsjuk tok.*	50.
88.	*Ett Studentputs.*	25.
89.	*Mamsell Garibaldi.*	25.
90.	*Den svaga sidan.*	50.
91.	*Ett Äfventyr i Humlegården.*	50.
92.	*Bror Jonathan.*	50
93.	*Rikdagsmannen.*	25.
94.	*Slutbalen.*	25.
95.	*På Hasselbacken.*	52.
96.	*Frieri och förställning.*	50.
97.	*Mumbo-Gumbo-Gonggong.*	50.
98.	*Ung-Hanses Dotter.*	1: 25.
99.	*Herre! Var så god och etc.*	50.
100.	*Majkungen.*	25.
101.	*Kröningsfesten.*	25.

Särskildt utgifne äro:

Sommaräfventyr på Djurgården.	35.
Homoepatisk kur.	35.
Min lyckliga Stjerna, af Scribe.	50.
Maskeraden i Vindskammaren.	50.
Studenten och hans Älskarinna.	35.
Amuletten eller Ett paradis på vinden.	35.
Lilla Bertha.	50.
Min hustrus andre man.	50.
Malins korgar, af A. Säfström.	35.
Malins Bröllop, af dens.	35.
Rosen på Kungsholmen.	35.
Dottersonen.	50.
Grannarne, af Blanche.	35.
Nipperboden, af Säfström.	35.